

נוכלים התחזו לאנשי עסקים וניסו לשדוד כספים מהמדינה

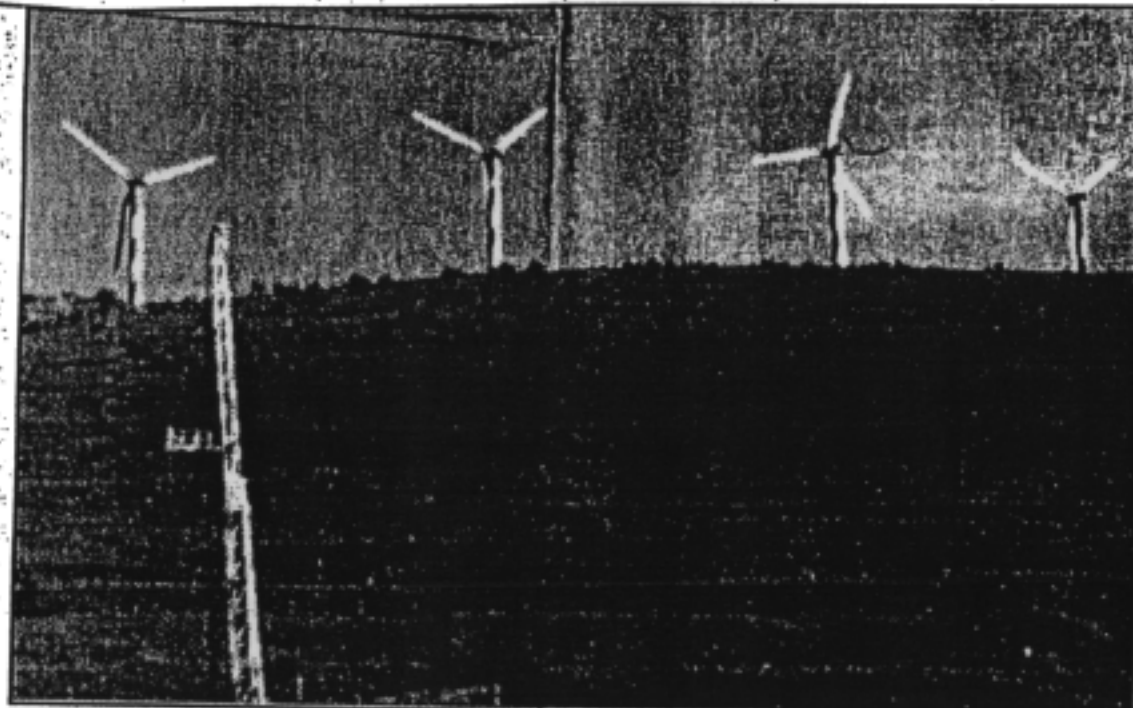
הבטיחו מפעלים, ניבחו תשבונות וקיבלו במתנה 10 מיליון דולר

לטענת המשטרה, הקבוצה הגישה לאישור מרכז ההשקעות שבמשרד התמ"ס 10 פרויקטים, ותכננה לקבל מהמדינה בדרך מרמה 60 מיליון דולר • נעצרו 6 אנשי עסקים • יתכנן מעצרים של פקידים בכירים בחשד שקיבלו שוחד

מאת בוקי נאמן, סוכן ידיעות, אחרונות

חברת נוכלים בינלאומית הצליחה להוציא ממדינת ישראל 10 מיליון דולר, בעזרת תרגילי פרמה חובקי עולם. החברה תכננה לבנות במיידית 10 חשמליות של 60 מ"ט ליד דולר, אך בזכות חקירה של צוות החקירה של רפ"ק אלי לוי ממוחידה הארצית לחקירות והנאה (יאח"ה), נסגרו הבריונים. מרובר בעשרה פרויקטים שונים שמשקיעים זרים הכניחו להקים בישראל. עד כה נעצרו במרמה שישה אנשי עסקים ישראלים זרים, ונגר כמה נוספים הצאו צווי מעצר. מהחקירה עולה, כי משקיעים זרים, המייצגים לכאורה חברות כח"ל, פנו לכמה משרדי ממשלה ולמרכז ההשקעות ביקשו סיוע ממשלתי בהקמת מפעלים מאושרים במקור את שונים. הקבוצה הגישה בשם 10 חברות בינלאומיות שרת (שרובן העקמו במיוחד במטרה להוציא כספים ממרכז ההשקעות), בקשה לסייע ב-10 פרויקטים. בין היתר נכללים רשימה פרויקט תחנת הכוח המופעלת על ידי אנרגיית ירח על רכס עסניה ברמת הגולן, מפעל לייצור נורת פלוריסנטיות חסכות אנרגיה, מפעל לייצור גבישים פרויקט זרמיה ממוחשבת ועוד. בכל הפרויקטים האלה כבר התקיימו סקסי הנות אבן פינה בהשתתפות שרים וראשי ערים, גם להעסיק מאות עובדים.

בכל הפרויקטים האלה הצגו מאות מסמכים מזויפים שנוכחו בחו"ל. המשקיעים הזרים, שהתחזו בעזרת ניירות מזויפים המציגים אותם כאנשי עסקים עשירים, הצגו מסמכים מזויפים שלפיהם העלות של הפרויקטים הם פי שש של ארבעה האף פי המישה מאשר העלות האמיתית. בדרך זאת אושרו להם הלוואות ומענקים בגובה של כשני שלישי מחסומם המנופה, כאשר למעשה לא השקיעו אגורה מביטום. בסוף השבוע הובא בפני שופט בבית דין בתל אביב-יפו, שנתגלה שנתגלה בשנת 1996, כחונמלה התפרסם בעבר כשהיה עוזרו האישי של האמריקאי מבעלו. לטענת הרפ"ק אלו לוי, שהיה רחנמלר למעשה המרמה שנועדו להוציא פי 10 מיליון דולרים ממרכז ההשקעות. רחנמלר, כי, עולה מהחקיר

תחנות כחוח על רכס עסניה ברמת הגולן. המקימים חוננו את מרכז חשמליות (תצלום: עמינס חורש)

רה, עמר בראש חברה פקטיבית שהעבירה על הנייר שני מיליון דולר לחברה פיקטיבית אחרת, חאת כרי שמרכז ההשקעות תרשם שלחברה חאת יש הון עצמי וראשוכלה לקבל סיוע כמפעל מאושר. מהחקירה עולה עוד, כי רק אחר מהפרויקטים, תחנת אנרגיית ירח ברמת הגולן, העקמו, חאת לאחר שמקימו

איך זה קרה?

אך אחד לא בודק יזמים

מינהלת מרכז ההשקעות, בעלת תקציב שנתי של מיליארד ורבע שקל, כוחנת בקשות לעזרה בהקמת מפעלים. מפעל מאושר וזכה בעזרה מהמדינה ברמות של מענק בגובה כשליש מעלות ההקמה שלו. בנוסף, המדינה מעניקה כשנים האחרונות הלוואות בגובה של שליש נוסף, וכך מכוסים שני שלישי מההשקעה בירי המדינה. במקרה שהמפעל אינו מצליח להתרוסס, המדינה נושאת בהפסד של ההשקעה ושל הלוואה שנתנה. כל בקשה עוברת סקר כלכלי של הבנק לפיתוח התעשייה. מחסור בכוח אדם ובמשאבים מונע מהמרכז לכבד בריקה מעמיקה מי הוא היום. בנושא זה אין נהל מסודר ואין דרישה בתקנות. רק מעט מקרים בעבר הגיעו להרשעה של היום על עבירות פליליות. עד היום, סך ההשקעות הכושלות שהמדינה נדרשה לשאת בהם במסלול הלוואות, שהוא המסלול שבו בחרו אנשי הקבוצה הון הגיע ל-250 מיליון שקל. נורית זומרי

התפרסם ב"ידיעות אחרונות" - 11.2.1996